

РЕШЕНИЕ

№ 7358

гр. София, 26.11.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 13 състав, в публично заседание на 15.10.2013 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Николай Ангелов

при участието на секретаря Паола Георгиева и при участието на прокурора ДИМИТРОВ, като разгледа дело номер **227** по описа за **2012** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на Глава единадесета от Административно процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по иск с правно основание чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ), предявен от Я. К. В. против Главна Дирекция Изпълнение на наказанията. Ищецът претендира обезщетение в размер на 500 000 лв. за претърпени неимуществени вреди, за период от 23.02.2010г. до предявяване на настоящия иск-09,01,2012. Твърди се, че вредите са произтекли от бездействието на Директора на ГДИН,изразяващи се в лош контрол по отношение на местата за лишаване от свобода,въпреки изричните указания на прокуратурата,че контролът върху здравословното състояние на ищеца следва да се осъществява от служители при ГДИН,неосведоменост и незаинтересованост по отношение на незаконосъобразните и неправомерни действия на Началника на Затвора –С.,в следствие на което са настъпили неотвратими последствия за здравето на ищеца/молба от 24,01,2012год-стр.18,19-нерязделна част от исковата претенция/.Твърди се, че вредите се изразяват в болки и страдания, влошаване на здравословното състояние в резултат на стрес в продължение на над две години, психическо натоварване, безсъние, потъпкано човешко достойнство, унизяване, уронване престижа и достойнството му на гражданин на Републиката.Претендира разноски.

Ответникът изразява становище за неоснователност на иска, поради липсата на причинно-следствена връзка между извършената дейност и твърдените вреди.

Представителят на СГП като контролираща страна намира също иска за неоснователен.

След като обсъди доводите на страните и прецени приетите по делото доказателства, съдът намира следното от фактическа и правна страна.

Искът е допустим. Ответникът ГДИН представлява самостоятелно юридическо лице по смисъла на чл.12 ал.2 ЗИНЗС, поради което е и пасивно легитимиран да отговаря по предявения иск. Разгледан по същество, искът е неоснователен на посочените в него фактически твърдения по следните причини:

С протоколно определение от 15.05.2012г. на ищеца е указано, че носи доказателствената тежест да установи съществуването на обстоятелствата, посочени в исковата молба, от които черпи благоприятни за себе си правни последици, като следва да установи: 1) съществуването на твърдяните от него вреди, 2) наличието на незаконосъобразни действия и бездействия на длъжностни лица или служители на ответника; 3) наличието на пряка причинно-следствена връзка между първите две.

Най общо спорът се свежда до наличното заболяване на ищеца – захарен диабет, към момента на постъпването му в място за изтърпяване на наказание лишаване от свобода, влошаването на здравословното му състояние и изпълнението на дадените от прокуратурата по реда на инстанционния надзор указания за осигуряване на адекватно лечение на ищеца.

Установява се от медицинска справка изх. № 77/04.02.2010г. на СБАЛЛС (Специализирана болница за активно лечение на лишени от свобода) – С., че ЛКК е приела, че е необходимо хоспитализация в същата болница, а при липса на ефект от лечението, ще бъде преценена необходимостта от евентуална хоспитализация извън затвора. Въз основа на справката, по молбата на ищеца за прекъсване изпълнението на наказанието «Лишаване от свобода» поради тежко заболяване, е постановен отказ с постановление от 10.02.2010г. по преписка № П-388/2009г. на СГП.

С протокол изх. № 139/26.02.2010г. същата ЛКК е предложила прекъсване на наказанието за срок от тридесет дни за провеждане на лечение в клиника по ендокринология. С постановление от 30.03.2010г. по цитираната преписка, прекъсване на изпълнението на наказанието «Лишаване от свобода» отново е отказано. Този отказ е потвърден с постановление от 20.05.2010г. на прокурор в Апелативна прокуратура – С., на свой ред потвърдено с постановление от 30.07.2010г. на прокурор във Върховна касационна прокуратура (В.). С последното е дадено и изрично указание на началника на затвора в С. да организира лечението на ищеца в заведения извън системата на Главна дирекция «Изпълнение на наказанията» (ГДИН), при условията на чл.135, ал.2 ЗИНЗС и чл.20 от Правилника за устройството и дейността на лечебните заведения към Министерството на правосъдието (ПУДЛЗМП), съображения за което са изложени и в мотивите на предходните две постановления.

Няколкократно в рамките на исковия период ищецът е поискал прекъсване изпълнението на наказанието «Лишаване от свобода» поради това, че му е необходимо специализирано лечение, но не може да му бъде осигурено, тъй като лечебните заведения не приемат пациенти с охрана. С писмо от 03.12.2010г. прокурор от СГП е поискал становище на медицинската комисия по амбулаторен лист от 29.11.2010г., в графа «Терапия» на който е вписано, че на болния се налага неотложна хоспитализация. Представени са по делото две медицински заключения - протокол изх. № 1129/26.11.2010г. на СБАЛЛС – С. и становище № 8/17.12.2010г. на медицинска комисия (л.99-102). Съгласно първото, определена е дата за

хоспитализация на 03.12.2010г. и ЛКК предлага прекъсване на изпълнението на наказанието, предвид препоръка пациентът да постъпи без охрана. Съгласно второто, пациентът двукратно е отказвал предложена хоспитализация в Медицинския институт на Министерството на вътрешните работи (МИ на МВР) и Медицинска академия; комисията намира, че лечение може да бъде осигурено и без прекъсване изпълнението на наказанието, като медицинската комисия предлага пациентът да бъде хоспитализиран на 17.01.2011г. в Университетската специализирана болница за активно лечение по ендокринология (УСБАЛЕ) «А. И. П.».

Със сигнал от 06.12.2010г. ищецът е уведомил градския прокурор на С., че до момента указанието на В. за настаняването му за лечение не е изпълнено. Описаното по-горе становище на медицинска комисия е изготвено след тази молба и съгласно посоченото в него и видно от представената епикриза, пациентът е постъпил в УСБАЛЕ на 17.01.2011г. и изписан на 27.01.2011г., след проведени изследвания и отбелязан постигнат задоволителен гликемичен контрол, с предписано лечение и хранителен режим.

Със заявление, датирано от 31.01.2011г., ищецът е поискал разрешение да получава два пъти седмично храни, съобразени със заболяването му. На гърба на заявлението е записано становище от 07.02.2011г., че може да бъде препоръчана диета, но няма прокурорско разпореждане по искането. Разпореждането е подписано от д-р А., като в същото изрично е описано, че в МЦ-Затвора С. може да се отпусне диабетна храна, така както това е ставало в периода 2001-2004год, но само след прокурорско разпореждане, каквото към онзи момент имало, но понастоящем липсвало.

На 28.04.2011г. ищецът е подал молба до СГП, че предвид получения от него отговор на молбата му от 31.01.2011г., моли за разрешението на прокурора за допълнителна пратка храна, тъй като получаваната в затвора не съответства на предписанията на лекарите. С писмо от 02.05.2011г. по повод молбата, прокурор от СГП е указал на началника на затвора незабавно да приложи чл.68 от Правилника за прилагане на ЗИНЗС (ППЗИНС). На 02.05.2011г. е изготвена медицинска справка, съгласно която на пациента е дадена диабетна диета, но той предпочита храна, внесена отвън; описана е необходимата диета и е изложено становище, че не би могла да се осигури от разрешения брой колетни пратки, а в ППЗИНС няма предвидена такава допълнителна пратка поради заболяване.

Справката е представена с писмо вх. № П-388/09/10.05.2011г. на СГП, в което се посочва, че по повод писмо от 14.02.2011г. незабавно е създадена организация по прилагането на чл.68 ППЗИНС и на лишения от свобода е предоставена диетична храна по предписание на лекар, но същия (ищецът) отказва да се възползва от нея. По писмото е постановено разпореждане „към дело” с мотиви: „Предприети мерки по закон”. Съдът взема предвид описаните писмени доказателства от периода, обхващащ претърпените болки и страдания, доколкото касаят състоянието на здравето на ищеца, предвид обстоятелството, че установените заболявания имат траен и комплексен характер и за него са от значение и впоследствие предприетите действия, и предвид следното:

От приетите и неоспорени писмени доказателства /епикризи, копия от амбулаторен картон/ и най-вече последната епикриза към исковия период-тази от 30,09,2011год, издадена от Началник клиника в УСБАЛЕ А.Ив.П. /стр.447,448/ се установява, че у пациента се установява сравнително кратък ход на протичане на захарен диабет (тип 2), с давност от 12 години, с разгърнатата картина на тежки

усложнения, които са поради лошия контрол от много дълъг период от време, съчетан с наднормено тегло, съпътстваща хипертония. При престоя на пациента в УСБАЛЕ е постигнато отчетливо нормализиране на захарта и в бъдеще е необходимо само правилно инжектиране и хранене. Посочената клиника е с най-прецизна, съвременна и адекватна компетентност в диabetология. Посочено е изрично, че ищецът има право на два контролни прегледа в клиниката в срок от един месец след дехоспитализацията. По отношение на диabetната ретинопатия е дадено указание за провеждане на флуоресцентна ангиография и по преценка провеждане на аргон-лазерна коагулация. С протокол на ЛКК№1264/22,12,2011 год /стр.449/, в която е посочено, че за заболяването диabetна ретинопатия следва да се проведе лечение в Очна клиника-Света П. В., с оглед на проведеното на 19,10,2011 специализирано изследване на съдовете на ретината и предложеното оперативно лазерлечение.

Следва да се посочи, че представените по делото писмени доказателства, представляващи част от прокурорски преписки по прекъсване на изпълнението на наказанието на ищеца са частично неотнормими към предмета на доказване, доколкото твърденията от ищеца в рамките на исковата му претенция факти, свързани с незаконосъобразни действия и актове на органите на прокуратурата са предмет на отделен иск. Факт е, който не се опровергава от наличните доказателства, че ищецът е бил лекуван както в УСБАЛЕ А.Ив.П., проведено му е на 19,10,2011 специализирано изследване на съдовете на ретината и предложеното оперативно лазерлечение. Основният спорен момент е свързан с обстоятелството, че ищецът няколкократно е отказвал извеждането му на лечение извън затвора, тъй като е следвало да бъде придружаван от конвоиращи служители на ГДИН.

В рамките на съдебното производство бяха изслушани свидетелите Н. А. Д., Л. С. И. и Б. Л. С. Според техните показания конвоирането на лишените от свобода до медицински заведения става чрез поставянето на белезници на ръцете и краката и пояс през кръста. Охраната се осъществява на 12 часа от един или двама надзиратели в болничното заведение, които стоят вътре в стаята, а лишеният от свобода е фиксиран за леглото с белезници. При преглед, докато се храни и когато ходи до тоалетната се свалят белезниците на лишения от свобода. Никога лишени от свобода, настанени в лечебно заведение не са извеждани на открито. Показанията на този свидетел кореспондират с тези на свид. И. досежно фактите, свързани с конвоирането до външни обекти и по специално медицински заведения. Свид. И. познава ищеца Я. В., но последният не бил споделял оплаквания при конвоирането си. Според свид. С. пък същият престоял заедно с ищеца в периода 2010-2012 год в отряд-стационар към болницата на СЦЗ-отряд за осъдени лица със здравословни проблеми. Ищецът бил диabetно болен, като се лекувал на собствени разноски. Многократно му било отказвано външно лечение. Спирала му храна и плодове, както и фитнеса. Пред свидетеля ищецът бил изпадал в кома, поради вдигането на нивото на захарта. Поради заболяването си и проблемите с администраторите в затвора ищецът се затварял в себе си и единственият човек, с който говорил бил свид. С. Съдът кредитира показанията на свидетелите като обективни и логични. От тях не се установява спрямо ищеца да е проявено нечовешко или нехуманно поведение, свързано с конвоирането му до медицински заведения, в които е бил преглеждан.

При така установените обстоятелства, съдът приема, че искът е неоснователен. На първо място, не се установява незаконосъобразно бездействие на служител или длъжностно лице при ответника. Подаваните молби до длъжностни лица в

структурното звено на ответника-Софийски централен Затвор са били своевременно разглеждани, в рамките на разумния срок, и са постановявани актове съобразно правомощията на съответния адресат по направеното искане. Разглеждането на тези актове по съществото им - преценката за тяхната законосъобразност и в частност за съществуването на предпоставки за прекъсване изпълнението на наказание и извеждането на ищеца в медицинско заведение извън територията на Затвора С., без да бъде конвоиран, е извън правомощията на съда. Доколкото обаче в случая направените твърдения, преценени в съвкупност, се изразяват в общо бездействие на ГДИН да се осигури на ищеца необходимото за предотвратяване влошаване на заболяването му, е необходимо да се отбележи, че не се установява такова бездействие. Както съгласно приложените в преписката писмени доказателства, така и според представените от ищеца в последното съдебно заседание такива-стр.500-526/ , се установява, че пациентът е получил адекватни консултации и лечение, настанен е в УСБАЛЕ на няколко пъти-17,09,2011-30,09,2011год,17,01,2011-27,01,2011г,заповеди за настаняването на В. във външни за системата на затворите лечебни заведения. В частност, установява се от становище на медицинската комисия от 17.12.2010г., че в рамките на процесния период двукратно е предлагано лечение в заведения с необходимата компетентност, но е отказвано от пациента. От приетите доказателства се установи и, че наличните увреждания на здравето са от продължителен период от време, като развитието зависи в равна степен от приложеното лечение и поведението на самия пациент – т. е., степента, в която той спазва препоръките за диета и двигателен режим. Доколкото за последния не се твърди невъзможност за изпълнение, съдът не следва да го обсъжда. Разбира се следва да се отчете обективното влияние на престоя в затвора върху заболяването. Установява се обаче от приетите по делото доказателства, че това влияние може да бъде контролирано адекватно при наличните условия на този престой, които позволяват медицинска помощ, в т. ч. изследвания, както и подходящо хранене.

По-специално относно възможността на ищеца да получава допълнителна храна съдът в настоящия състав намира, че е необходимо да се отбележи следното. Съгласно чл.82, ал.1 ППЗИНЗС, по време на свиждане могат да бъдат получени храни в количествата, посочени в ал.5. Съгласно чл.98, ал.2 ЗИНЗС, е разрешена една хранителна пратка месечно. Доколкото не са ангажирани и доказателства да е бил утвърден списък на разрешените продукти по чл.82, ал.7 ППЗИНЗС, на основание § 6 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗИНЗС, следва да се вземе предвид списъкът по раздел II от Приложение № 2 към чл.61а, ал.2 от Правилника за прилагане на Закона за изпълнение на наказанията (ППЗИН, отм.), който по т.5 и т.6 включва храни, изцяло попадащи в препоръчаната диета. Посочените разпоредби гарантират правото на лишения от свобода да получи и държи в специално определено за целта място такива продукти, чрез които да допълни с необходимото предлаганата в затвора храна. Не се установява, а не се и твърди по делото това право да е било препятствано. Не се установи при условията на главно пълно доказване бездействията на Директора на ГДИН, изразяващи се в лош контрол по отношение на местата за лишаване от свобода, въпреки изричните указания на прокуратурата, че контролът върху здравословното състояние на ищеца следва да се осъществява от служители при ГДИН, неосведоменост и незаинтересованост по отношение на законосъобразните и неправомерни действия на Началника на Затвора –С., в следствие на което са настъпили неотвратими последствия за здравето на ищеца. Това

ясно личи от писмата на главния директор на ГДИН до пълномощника на ищеца с рег.№ 642811/01,08,2011год,№ 2257/28,02,2012год, № 345/12,01,2012год,вх.№ 1606/14,02,2012год,последните от които макар и след исковия период доказват адекватните действия на затворническата администрация по отношение на здравословното състояние на ищеца.

На второ място, не се установяват твърдените болки и страдания, както и влошаване на състоянието на здравето на ищеца в процесния период от 10.02.2010г. до 09.01.2012г. Твърденията на свид.С. за затвореност в себе си на ищеца не би могло да се установи с категоричност,че е свързан с незаконосъобразните бездействия и действия на затворническата администрация,за които отговаря ГДИН. С оглед липсата на доказани вреди и незаконосъобразно бездействие, не следва да се обсъжда и наличието на причинно-следствена връзка между тях.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ иска с правно основание чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, предявен от Я. К. В., с ЕГН [ЕГН], против Главна Дирекция Изпълнение на наказанията, с цена на иска 500 000 (петстотин хиляди) лева – обезщетение за неимуществени вреди, за периода от 10.02.2010г. до 09.01.2012г.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването, пред Върховния административен съд.

АДМИНИСТРАТИВЕН

СЪДИЯ: